

سرد شوق

مصنف

پروفیسر ڈاکٹر

احمد حسین احمد قریشی قلعہ داری

قندپارسی دیوان احمد شان احمد صلی اللہ علیہ وسلم

نعتیہ دیوان فارسی

سرودِ شوق

پروفیسر ڈاکٹر احمد حسین قریشی قلعہ داری

جنوری 2001ء

ہمتام ڈاکٹر طاہر محمود قریشی مینجر حبیب بینک لمیٹڈ گجرات

سرودِ شوق

نام کتاب

پروفیسر ڈاکٹر احمد حسین قریشی قلعہ داری

مصنف

ڈاکٹر محمد طاہر محمود احمد قریشی قلعہ داری

باہتمام

محمد شفیق سیالوی ”جذبہ“ Ph:28697

کمپوزر

پریس

صرف دعا

قیمت

ملنے کا پتہ

نیو فرنیچر مارکیٹ نور پور پٹے روڈ گجرات

هُوَ الْحَبِيبُ الَّذِي تُرْجَى شَفَاعَتُهُ
لِكُلِّ هَوٍّ مِّنَ الْأَحْوَالِ مُقْتَحِمٍ

ترجمہ

آپ خداوند جل شانہ کے حبیب ہیں دنیا کی
تمام مصیبتوں اور مشکلوں کا حل آپ کی شفاعت ہے۔
جس کی میں ہر وقت امید رکھتا ہوں۔

میری اوقات ہے کیا دل میں یہ پالوں پہلے

عفو عصیاں کی کوئی بات بنا لوں پہلے

اس سے پہلے کہ مرا نامہء اعمال کھلے

سرورِ پاک صلی اللہ علیہ وسلم کو اک نعت سنا لوں پہلے

احمد حسین احمد

گزارش احوال

میرے خانوادہ میں علم و ادب کی روایت کوئی دو صدیوں سے مسلسل چلی آرہی ہے میں نے آنکھ اس علم پرور ماحول میں کھولی۔ اس اعتبار سے علم و ادب کا شوق میرے خون ضمیر کا حصہ ہے۔

علم و حکمت کی تحصیل میں نے بڑے اہتمام سے کی شعر و ادب کا شوق ضرور رہا البتہ ذوق کی آبیاری نہ ہو سکی۔ شوق ماحول عطا کرتا ہے ذوق قدرت کا عطیہ ہوتا ہے۔

دین اسلام سے رغبت اور ہادی برحق سے محبت ماحول کی عنایت ہے۔ نعت گوئی کا شوق دامن گیر رہا شعری ذوق کی کوتاہی محسوس ہوتی رہی۔ ملازادہ ہونے کے باعث ڈنڈے کے زور سے شعر کہنا اپنا حق سمجھتا ہوں شعروں میں فنی کوتاہیاں ذوق کی نارسائی کے باعث ہیں البتہ نعت گوئی کے شوق میں اگر کوئی حسن یا خوبی نظر آجائے تو وہ میرے آقائے نامدار صلی اللہ علیہ وسلم کی عظمت کے باعث ہے اور ان کی ذات کی صفات رخشاں درخشاں ہوں۔

ما ان مدحت محمدی بمقالتی

لا کن مدحت مقالتی عجدی

آقائے کائنات سرور عالم صلی اللہ علیہ وسلم کی نعتیں میں نے اپنے شوق سے عربی، فارسی، اردو اور پنجابی میں بھی لکھی ہیں ایک مجموعہ دیوان حمد و نعت پہلے شائع ہو

نعت بے نقط

در مدح محمد رسول اللہ ﷺ

سلامم محور مہر و عطارا سلامم سرور صل علی را !
محمد اکمل و کامل مکمل سراسر درد دل ہارا دعا را
محمد ماحی آلام و الحاد محمد حامی اعلیٰ ادارا
محمد مصدر مہر و کرم را محمد ہادی راہ ہدارا
محمد حاکم ملک الہی محمد مالک ہر دوسرارا
محمد مر سراسر روح عالم محمد سامع ورد و صدارا
محمد حامی ہر مرد مولا مدد گار دل کرم ادعارا
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم دوائے درد را ہر مدعارا

رسول اللہ دوائے دردِ دلِ دہ

رس اے مولائے احمد مر دُعا را

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ردیف.....الف

حال زارم پیش شاه و خسرواں گویم چرا
سوئے این بے گانگاں من راه خود پویم چرا

آرزوئے سیم و زر خوئے گدایاں مے بود
لقمه از خوان شہاں خواہم من این جویم چرا

فکر من دربار گاہ خالق کون و مکاں
آشیاں جوید پے این ناکساں سویم چرا

دستگیر من چو خود شد خالق کون و مکاں
مدح نا اہلاں بگویم این بود خویم چرا

مدح گفتن ناسزایاں بس سراسر ناسزا است
سوئے این بیہودگی مارا بود ردیم چرا

رولیف.....ب

لازم آید مدح گویم آں شہہ کیوں جناب
آں کہ از لطف نگاہش ذرہ رشک آفتاب

بہر دیدار جمالش ہستی کون و مکال
از ثریٰ تاہر ثریا جملہ بر دارد نقاب

رونق تقدیرے پند غلام اوچہ شد
چوں خیال شوق او در دل بود کشف الحجاب

اندرائ شان کمالش در تحیر عقل کل
ہکذا دریتیم ہکذا شیء عجاب

کیست آنکہ فہمد اسرار و رموز علم او
کان أمیاً ولاکن عندہ أم الكتاب

ردیف.....پ

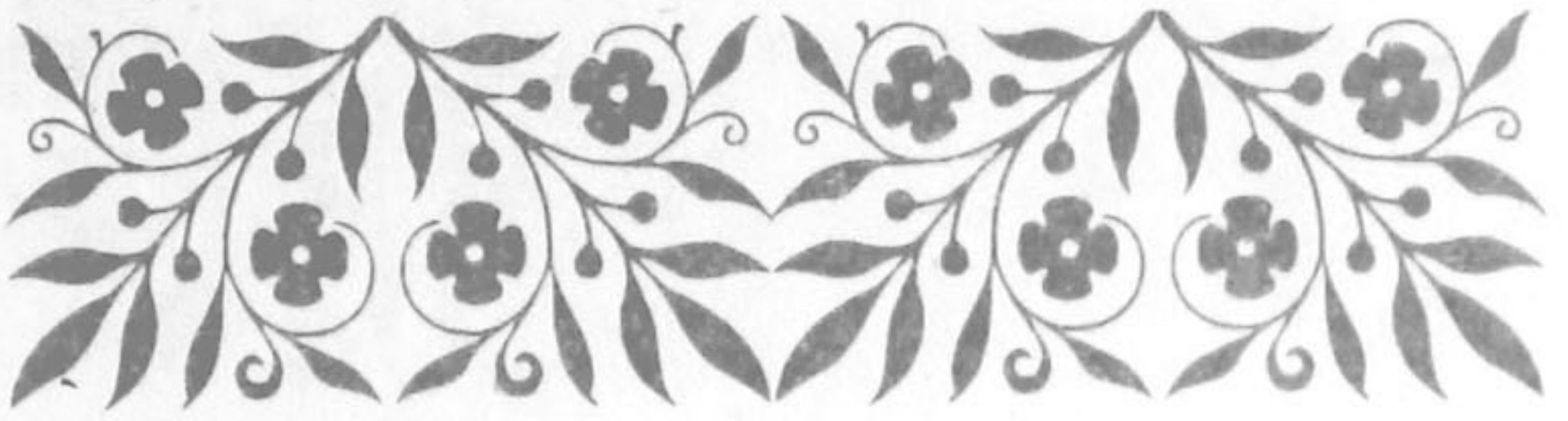
برتری باشد ہمیشہ راست را برکار چپ
یا رسول اللہ بدست راست وہ آثار چپ

راستاں را راستی بس مے دہد راہ صفا
گمراہاں را گمراہی بر سر نہد دستار چپ

راستی آئین حق یا مصطفیٰ حق راہ نما
دور کن از لطف خود از کجرواں افکار چپ

کامرانی ہا نہاں اندر مزاج راستی
خستہ سامانی عیاں باشد پس دیوار چپ

راہ نما باشد ہمیشہ راستاں را راہ راست
کجرواں را سوئے ذلت کشد رفتار چپ

رولیف.....ت

اے کہ از لطف تو شد فزوس زندان حیات
اے کہ ہر سیارہ از لطف تو مے دارد ثبات

اے کہ از نور تو روشن ہستی کون و مکاں
اے کہ از بہر تو شد ہنگامہ ہائے شش جہات

ہاں دگر گوں کرد بزم دو جہاں رائگہ تو
رنگ و بو گلزار ہستی را عطا گشتہ صفات

نام تو تسکین جاں ہم ذکر لطف افزائے دل
دامن امید پر از حسن و لطف التفات

لحہ لحہ لحظہ لحظہ دم بدم در روز و شب
بر تو بادا صد درد صد سلام و صد صلوات

ردیف.....ث

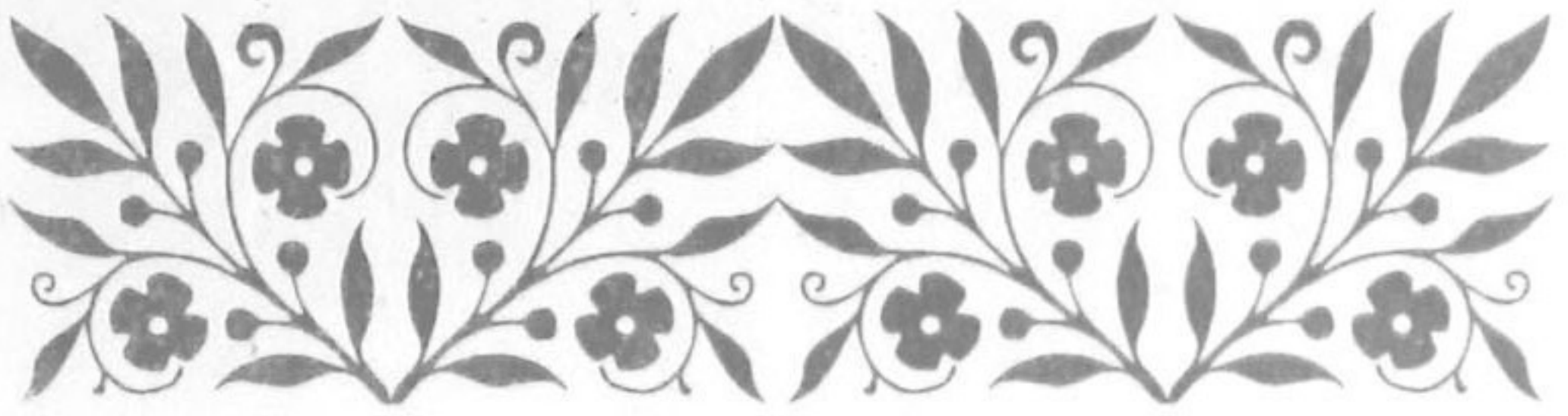
الغیث اے چارہ ساز درد مارا الغیث
الغیث اے غم گسار جاں خدا را الغیث

بے کس و درماندہ ام در خاک خوں افتادہ ام
اے نگاہ لطف پرور اے دل آرا الغیث

توشہ لولاک دوراں خواجہ ہر دوسرا
من اسیر بندہ حرص و ہوا را الغیث

تا بے منت کش اسرار معنی ہاشوم
صدق و اسرار نہانی وہ اے دعا را الغیث

گنج معنی ہا عطا کن نعت گوئے خویش را
لطف زا کن احمد رنگیں نوا را الغیث

رودیف.....ج

بادشاہ بے سپاہ و خسرو بے تخت و تاج
ہاں سپاہش جملہ عالم تخت او لوح مزاج

معنی الفقر و فخری من چہ گویم بے نوا
فقر او گیرد ز فخر خسرو و خاقاں خراج

مونس بے چارگاں غمخوار جان پیکساں
آنکہ دادہ بزم ہستی را شہی رسم و رواج

در دل دل خستگان او مرہم لطف آفریں
رحمت او در دو عالم تیرہ طبعال را سراج

شد زباں لطف آفریں در مدح آل کیواں جناب
روشنی گیرد دل سنگ سیاہ از آل زجاج

ردیف.....ہج

اے کہ پیش شان تو نوہ پایہ افلاک ہج
پائے تو بوسد فلک از فخر گشتہ خاک ہج

کسے کسے فہمد رموز شان او ادنیٰ ترا
مے شود در فکر کردن قوت ادراک ہج

شان تو بالا ز فکر و ہم و ادراک و خرد
ہر سمند فکر عاجز بستہ فتراک ہج

مرحبا جانے کہ شد بریاں بذوق و شوق تو
جیذا چشمے کہ شد گریاں وہم نمناک ہج

لطف و احساں و مروت نقشہائے پائے تو
رحم کن ہاں رحم برائیں خستہ و غمناک ہج

ردیف.....ح

اے کہ نام تو در لطف و کرمہا را فتوح
یاد تو تسکین جاں ہم ذکر لطف افزائے روح

حق تعالیٰ خود ترا کردہ امام انبیاء
ایں موسیٰ، ایں یحییٰ، ایں عیسیٰ، ایں نوح

بر تو بادا لحظہ لحظہ لمحہ لمحہ دم بدم
صد درد و صد سلام از قدسیاں شام و صبح

تو بہار زندگی آمد بہ گلزار جہاں
رحمت و غفراں پیوستہ بہ ذات تو وضوح

بس گنہ گارم بہ بند جور عصیاں ماندا ام
وہ مرا توفیق توبہ آنکہ توبۃ الضوح

ردیف.....خ

رنگ افکارم بمدح خواجه لولاک شوخ
شوخی تخیل آرد قوت ادراک شوخ

رونق جان دو لم چون گشت نعت مصطفیٰ
شوق ایمانم نماید جذبہ پیماک شوخ

بر لبم نعت محمد در دلم شوق جمال
لطف زا تشنه لبی بر دیدہ غمناک شوخ

بے نوائم دولت بیدار جاں را آرزو است
گشت تصویر محبت پیش حسن پاک شوخ

صورت بند غلامی بر تراز شاہنشہی است
بہ ہمیں باشد کہ مانم بستہ فتراک شوخ

ردیف...خ

رد نموده اے شہنشاہا مرا حالات تلخ
دور کن از لطف خود این شومئی آفات تلخ

تو جہاں بان جہاں تو پاسبان اُمتاں
امت تو بتلا گردید در حسرات تلخ

تلخ کامی ہا مزاج شومئی تقصیر ما
رونما شد زیں زبوں حالی مرا خطرات تلخ

گشتہ ایم اندر جنابے دشمنان شاہا اسیر
شد مسلط برسرما یورش صدمات تلخ

نے مرا چارہ کنوں جز نگہ لطف افزائے تو
لطف فرما یارسول اللہ در این حالات تلخ

رولیف.....و

اے کہ الرحماں بذات علم القرآن داد
شرح رمز کن فکاں را نام تو عنوان داد

بزم ہستی بہر تو آمد شہا اندر وجود
حق تعالیٰ مر ترا اعلیٰ ز اعلیٰ شان داد

خاص اسرار دد گیتی برترا ظاہر نمود
از سر تکوین عالم حق ترا عرفان داد

جن و انسان و ملائک مدح خوان ذات تو
حق ترا در دین و دنیا شان دین قرآن داد

تاجدار ملک ہستی شاہ سوار راہ حق
حق ترا شہنشاہی رحمت و غفران داد

رولف.....ذ

می بود بستانیاں را شربت رماں لذیذ
بزم شاہاں را بود مرغوب و خوش انباں لذیذ

نازینیاں را تعیش سازو سامان جہاں
عاشقاں را می بود خون جگر بریاں لذیذ

حق شناساں را ہمیشہ آرزوئے مصطفیٰ
زد بود ہر لحظہ لحظہ جذبہ ایماں لذیذ

بیکسا ترا را راحت جاں یاد محبوب خدا
می بود در رنج و کلفت بس ہمیں درماں لذیذ

عاشقاں را در جہاں راحت بیاد یار خود
مصطفیٰ جویاں را باشد کلفت ہجرال لذیذ

ردیف.....ر

یا رسول اللہ نگاہ کن خستہ جانی ہا نگر
ہاں زیوں حالی نگر ہم ناتوانی ہا نگر

از خلوص حق شناسی دور شد اندیشہ ہا
از سر حرص و ہوس جور گرانی ہا نگر

آبروئے مومناں رمہن بدست دیگران
نوحہ خواں ہر نوع مرا در زندگانی ہانگر

نے پناہے کس بعالم نے کسے غمخوار ما
از وفور جور و کرب این نوحہ خوانی ہانگر

آسماں را حق بود گر خوں بیارد بر زمین
دیدہ دانش دراں درخوں فشانی ہانگر

رولیف.....ز

چشم بینا را ضیا از سرمہ خاک حجاز
ہر نفس دم می زند در قعر ادراک حجاز

در تن و جانم ہمیشہ می بود این آرزو
کے بود من سر نہم در خطہ پاک حجاز

در زمین پاک می خواہم ہمہ دم روز و شب
بر سرم سایہ بود از اوج افلاک حجاز

عاشقاں را را حتمی باشد دیار دلبراں
شادماں چشمے کہ مجنوں دار نمناک حجاز

گرچہ حاصل مر مرا آزادی ہر نوع کار
دل ہمیں خواہد کہ باشد بستہ فتراک حجاز

ردیف.....س

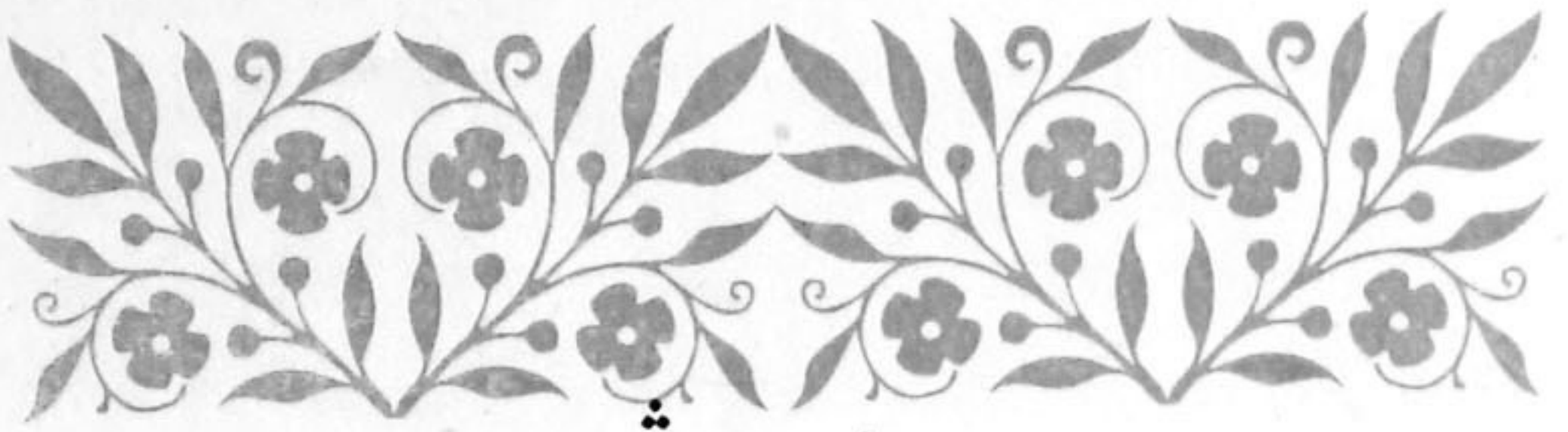
نے مرا اندر جہاں جز تو کسے فریاد رس
اندریں ظلمت سرا مارا کہ باشد داد رس

اہ ما برباد دادہ ایم لطف زندگی
رحم فرما یارسول اللہ پے امداد رس

پنجہ بخت سیاہ مارا گریبانم گرفت
آہ و فریادم شنو بر چنگل صیاد رس

جان و دل ہا با خیم اندر ہوائے حرص و از
ہرچہ ما بکیم بر ایں جور و استبداد رس

گشتہ ام در رنج ہجرال خستہ و زارم زیوں
یارسول اللہ دریں بیداد بہر داد رس

ردیف.....ش

بردت آیم رسول اللہ بحال زار خویش
شدم پریشانم نبی اللہ بسعی و کار خویش

لطف فرما چوں توئی پشت و پناہ بیکساں
ہاں پناہم در مرا در سایہ دیوار خویش

تیرہ بختی کرو مارا سرنگوں عاجز نزار
ضوفشانی کن بحال ما تو از انوار خویش

رنج و غمہا دور کن از لطف خود مسرور کن
یک نظر فرما بسوئے خستہ و بیمار خویش

چوں بصیری - دور کن رنج و بلاہائے جہاں
حال ما مفلوج شد از کارواز افکار خویش

۱- : امام بصیری مصنف قصیدہ بردہ شریف

ردیف.....ص

اے کہ تو مخصوص حق شد از سر اسرار خاص
داد یزداں مرترا ہر طرز دہم اطوار خاص

در شب اسری رسیدی در جناب خاص حق
حق ترا بر سر نہادہ تاج حق دستار خاص

رونق دنیا و دیں آمد پے ات اندر وجود
در نہادش لطف حق بہنہاد ہم اسرار خاص

تو پناہ اُمتاں پشت و پناہ ، پیکساں
در دو عالم زیں ترا ہر قول دہر اقرار خاص

عارفاں را از در تو شد خدا دانی نصیب
زانکہ تو ہستی خدا دان و خدا را یار خاص

ردیف.....ض

اے کہ از نور تو روشن گشت مهر و ماہ مفیض
راہ نورداں یافت حکمت از تو در ہر راہ مفیض

روشنی آمد بعالم از قدم میمنت
گشت از نور جمالت روئے مهر و ماہ مفیض

نور حکمت داد خود رب جہاں چوں مرترا
گشت از آئین تو ہر راہ و ہر درگاہ مفیض

نور افشاں در جہاں گشتی چو تو از نور حق
ہاں مرا کن در دو عالم نور خود ہمراہ مفیض

در شب اسری نمودی طے جہاں اندر جہاں
کہکشاں شد نور افشاں گشتہ گرد راہ مفیض

ردیف.....ط

نقش بر لوح جہاں تو نقش ہر ثانی غلط
جز نشان حکم تو ہر نقش ایمانی غلط

جو رو استبداد آمد در مزاج خواجگان
جز نشان لطف تو ہر نوع نگہبانی غلط

در مزاج کار فرمایاں چو پیدا شد فتور
فکردانیان غلط شد ہم جہانبانی غلط

عالمائے را علم باطل آں چنان دادہ فردغ
راہ رہبانان غلط فکر خداوانی غلط

جز ہدایت ہائے تو جز فکر لطف افزائے تو
ہر جہانبانی غلط ہر نقش انسانی غلط

ردیف.....ظ

چوں رسول اللہ بود پشت و پناہ ما حفیظ
سایہ پیراہن رحمت بود مارا حفیظ

راحت دیدار روئے او مرا باشد نصیب
بس ہمیں کافی مرا سرمایہ ہر جا حفیظ

جور عصیاں گم رہی مارا گرفتہ درمیاں
پس چہ غم باشد چو شد خیر الوریٰ برما حفیظ

رحمۃ للعالمین باشد پناہ در روز حشر
کے خطر چوں او بود در قعر دریاہا حفیظ

یکس و زاریم در قعر بلا افتادہ ایم
برزباں درد است مارا مصطفیٰ مارا حفیظ

ردیف.....ع

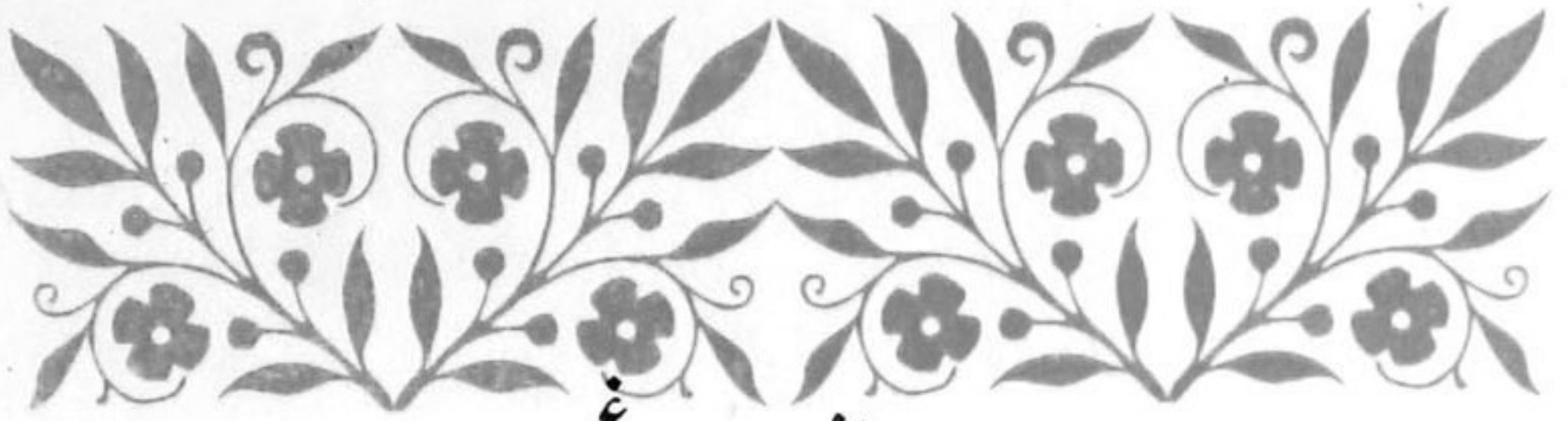
ارفع و اعلیٰ ز ہر اعلیٰ چو شد شانت ریع
شد بلندی پست پیش جاہ ایوانت ریع

بر ملا باشد چو فرمان خدا فرمان تو
چوں نہ باشد رونق دیواں فرمانت ریع

چوں خدا شان تو باہم نام احساں کردہ است
کے نہ باشد در دو عالم لطف و احسانت ریع

تو سراپا لطف و رحمت تو سراپا لطف وجود
لطف و رحمت شیوہ تو شیوہ شانت ریع

حق نمائی حق شناسی حسن ایمان تو شد
شد حیات افزا بعالم روح ایمانت ریع

ردیف.....غ

گلستان اسوہ تو گل بداماں باغ باغ
رونق انسانیت لطف خراماں راغ راغ

حسن بزم آدمیت روشن از تو گشته است
روشنی دین حق شد تیرہ طبعال را چراغ

مدحت تو فکر و حسن سعی را دادہ ضیا
ورنہ کے باشد مجالم کے کسے باشد دماغ

نور بزم آرائے تو دادہ جہاں را حسن خلق
جور و جہل و جرم را گشتہ ازاں دل داغ داغ

ہر پریشاں حال را ذکر تو بنماید قرار
بادہ معنی بود تسکین و تشریح ایام

رویف.....ف

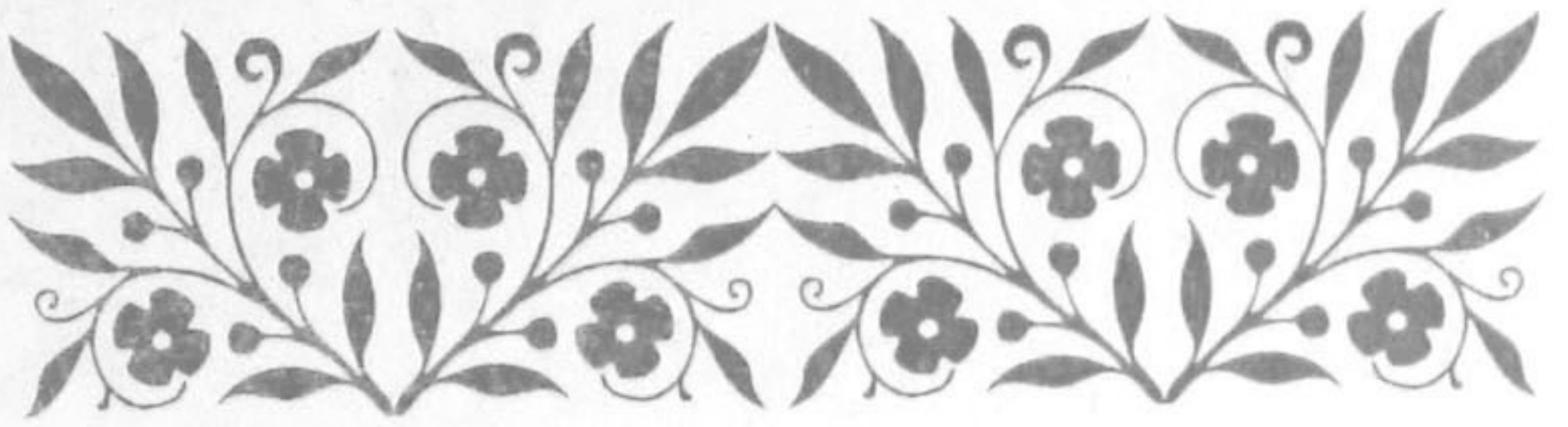
ہر کرا باشد بدل ہاں صورت تدبیر صاف
می شود اورا میسہر عقدہ تقدیر صاف

ہر کہ مے جوید رہے از راہ دین مصطفیٰ
سوئے منزل گشت بے شک راہروے راہ گیر صاف

حق رقم کرد است بر لوح از قلم تقدیر حق
گر کسے باشد دماغ و معنی تفسیر صاف

راہ نما ہر دم بعالم اسوہ و حال رسول
بس ازیں ہر خواب را آید عیاں تعبیر صاف

احمد خستہ دروں آمد بدرگاہ رسول
تا کہ اورا در دو عالم راہ دہد تنویر صاف

ردیف.....ق

بر کتاب دہر نامت نسخۂ عنوان عشق
ذات پاکت در دو عالم مطلع دیوان عشق

از جمال آرائے تو لولاک تمہید ازل
از قدومت انتہائے جلوہ عرفان عشق

اے سراپا علم و حکمت اے سراپا معرفت
اے کہ از ذاتت نمایاں حکمت ایمان عشق

می شود انکار تو چوں کفر و الحاد و فساد
ذات پاک تو عیاں حق معنی قرآن عشق

یاد تو لطف آفریں ذکر تو شوق افزائے دل
نام تو صدق آفرین ہم وعدہ و پیمان عشق

شوق بہ سر بزم محمد رفیق
ذوق بہ ہر نظم محمد رفیق

فتح مبین راز عیاں درمیاں
فتح نشاں رزم محمد رفیق

خستہ و خوار است زیوں حال داں
ہر کہ بہ آرزم محمد رفیق

بنی سر ہر لطف و نشاط جہاں
جلوہ نما عزم محمد رفیق

پنہاں دریں رونق دانشوری
معنی حق جزم محمد رفیق

ردیف.....ک

دیدہ ام را وہ دل آرا جلوئے دیدار پاک
نور افزا در حریم جان از انوار پاک

دل شود بیدار رقص زندگی آرد سرور
قلب ویراں مے شود آباد از افکار پاک

دراز دربار تو شاہا نگوں افتادہ ام
یا رسول اللہ بدہ دیدار در دربار پاک

موسفیدم را بہیں روئے سیاہم رانگر
دہ پناہ مارا بزیر سایہء دیوار پاک

لطف و رحمت راعیاں کن خستہ جانی ہانگر
علم و حکمت دہ کہ باشم یار یا اسرار پاک

رودیف.....گ

در خیال مدحت تو عرصہ اندیشہ تنگ
رونق الفاظ و معنی مے بود بے شوخ و شنگ

ذات پاکت بے مثال دلا جواب آمد عیاں
بر در تو کے زندم گشته ادبار زنگ

مدحت تو گفت در قرآن رب ذوالجلال
شیشہ افکار من پشت زند سر خود بسنگ

شوق دیدارت خروشاں ہمتم بے دست و پا
در میان شوق و کارم عرصہ پیکار و جنگ

عقدہ ہائے ماہیں و شوق را نظارہ کن
شوق پایاں تدارد ہمتم راپائے لنگ

ردیف.....ل

شاہ کارے حق کہ بر تو فخر رب ذوالجلال
نے رسد ہرگز بمدحش پایہ اوج خیال

صورت آئینہ حراں تابش نظر شد
چوں فتد بر دیدہ ما سایہ عکس جمال

کے کند مدحش تصور طاقت اندیشہ خام
شد بلندی پست پیش پایہ اوج کمال

کے کند الفاظ و معنی حسن توصیفش بیاں
ہست ذات تو بعالم لاجواب و بے مثال

کے کنم مدحش بیاں کے طاقت تخیل من
اندریں در دم زدن باشد کسے را کے مجال

ردیف.....م

تنها گرمیستم و به تنها گرمیستم
من بهر لطف و حسن دل آرا گرمیستم

پایاں شوق دید را حاصل نه شد قرار
هر دم گرمیستم و به هر جا گرمیستم

یا مصطفیٰ به رنج و الم با اماں بده
فریاد پیش گنبد خضرا گرمیستم

یا مصطفیٰ بدامن رحمت پناه بده
از چشم خود بدیدنت دریا گرمیستم

بنیم چو گرد راه تو انوار کماکشاں
من بهر آں غبار ریست با گرمیستم

ردیف.....م

السلام اے والی اقلیم داور السلام
السلام اے ساقی تسنیم و کوثر السلام

السلام اے بسط انوار و لطف گردگار
السلام اے ہم نشین رب اکبر السلام

السلام اے از نور روشن ہستی کون و مکان
السلام اے شافع میدان محشر السلام

السلام اے رحمت رب دو عالم در جہاں
السلام اے مہرزا و مہر پرور السلام

السلام اے ملجا و ماوائے جان پیکساں
السلام اے در دو عالم مہر انور السلام

ردیف.....ن

مہر و ماہ در شوق تو از پیچ و تاب آمد بروں

ذره ذرہ بے شمار و بے حساب آمد بروں

اے سراپا نور و رحمت اے سراپا نور حق

بہر دیدار جمالت آفتاب آمد بروں

کھکشاں ہا جاں فشرود عقد ثریا رقص کرد

نغمہ ہائے لالہ زیر رباب آمد بروں

از نگاہ لطف پرور چوں جہاں را دیدہ

ذره ذرہ بے قرار و بے نقاب آمد بروں

مرحبا خوش آمدی صد مرحبا اے نور حق

ہر کہ سنگ سر بتو زد لعل ناب آمد بروں

ردیف.....و

رشک صد گلزار دارد رونق دیدار تو
نو بہار زیست رقصاں از رہ و اطوار تو

ہر کہ مے دارد متاع دو جہاں اندر بغل
نقد جاں در باختہ آید سوئے بازار تو

چوں نے گوئی کلامے جز کلام و حی حق
شد کلام اللہ سراپا لفظ ہر گفتار تو

آں گئے گمراہ نہ گردد ہر کہ آمد در رمہت
سوئے منزل مے کشد ہر راہ از رفتار تو

از درت حاصل نمودہ رونق اقلیم دہر
چوں گدایاں خسرو خاقاں بر دربار تو

ردیف.....ہ

آدم من پر در تو اے شہہ عصیاں پناہ
بامتاع رنج و غم ہم بر سرم بار گناہ

رحمۃ للعالمین تو آمدی اندر جہاں
از سر الطاف و رحمت سوئے من کن یک نگاہ

خستہ و زارم غریبم بیکسم درماندہ ام
از جفائے شومسی تقدیر ہم گم گشتہ راہ

از سر لطف و ترحم سوئے من کن یک نظر
از نگاہ لطف تو روشن شود رویم سیاہ

گرچہ من صد زشت کارم غرق عصیاں گشتہ ام
بندہ نام توام نامت مرا پشت و پناہ

رولیف.....ء

اے کہ تو روشن جہاں از نور ایماں کردہ
نور حق روشن عیاں در ہر دل و جاں کردہ

دادی دل روشن از نور جمال آرائے تو
کلبہ احزان ما را یوسفستاں کردہ

اے فروغ مہر و ماہ اے رونق ارض و سما
روشن از نور جمالت ہر شبستاں کردہ

از ضیائے نور تو حق آگہی حاصل شود
در حریم جان و دل یک وا دبستاں کردہ

بر سرے ہر بے نوائے خستہ جانے بیگمے
باز از الطاف خود درہائے یزداں کردہ

ردیف.....ی

رحم کن برما کہ برما رحمت یزداں توئی
برسر ہر لطف و رحمت لطف زا عنوان توئی

المدد اے چارہ ساز و غمگسار بیکساں
تو مداوائے غم جاں راحت ہر جاں توئی

تو نشاں لطف و رحمت تو بہار زندگی
تو پناہ از ہر بلائے درد را درماں توئی

برتر از ہر لطف و رحمت نگہ لطف افزائے تو
تو نشاط اندر دل و جاں راحتے ہر جاں توئی

غمگساری کن بحال بے قراراں وہ قرار
غمگسار بیکساں غمخوار غمخواراں توئی

رؤیف.....ے

رحم بر حال غریباں کن اے عالی سرورے
در پناہ رحمت خود وہ پناہ رحمت گرے

نیست جز درگاہ تو ملجا و ماوائے جہاں
نیست جز تو درد عصیاں را کسے چارہ گرے

رحم فرما لطف کن از نگہ لطف افزا نگر
بردردت ایستادہ ہر شاہ و گدا از ہر ورے

از سر شفقت بدل کن شومسی تقدیر ما
راہ حق بنا مرا اے گمراہاں را راہبرے

روز و شب بر تو رسانم صد درود و صد سلام
رحم فرما بر سر احمد اے رحمت پرورے

تضمین بر نعت محمد علیہ السلام جانِ قدسی

اے علاجِ غم بے چارگی و بے سببی   راحتِ کلفتِ جانِ نورِ سرورِ قلب
 نامِ تو وردِ زباں گشتہ بہرِ شابِ صبی   مرحبا سیدی مکی مدنی العری
 دل و جاں با وفدائے تو چہ خوش لقبی

برتریِ اعلیٰ زہرِ شانِ معلّٰی اعلیٰ   تو بہر جن و بشر است شہ و آقا موان
 قابِ قوسینِ مقامِ تو بحقِ او ادنیٰ   نسبتے نیست بذاتِ تو بنی آدم
 برتر از عالم و آدم تو چہ عالیٰ نسبی

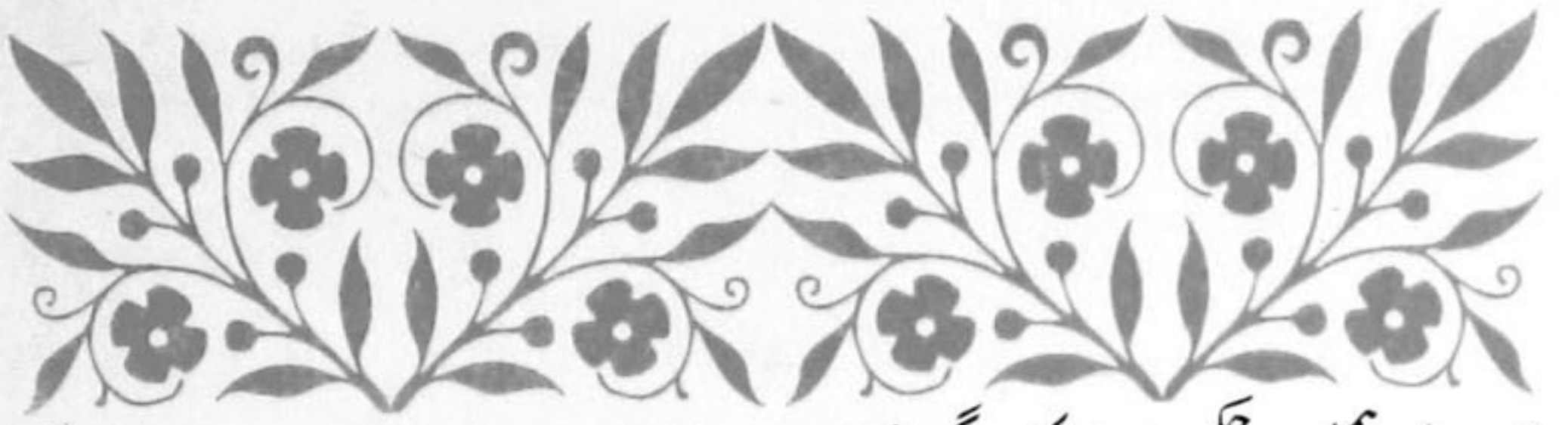
تو من فکرِ دریں راہِ اگر من می رانم   برتر از شانِ کمالی کہ نہ فہمم دانم
 اندرین شوقِ بصدِ عجزِ ہمیں می خوانم   من بے دل بجمالِ تو عجب حیرانم

اللہ اللہ چہ جمال است بدیں بو العجبی

گلشنِ شرحِ متیں از تو بخنداں بدوام   رحمتِ ربِ دو عالم بہ او اتت بخرام
 وادیِ مکہ بہ اکنافِ جہاںِ اعلیٰ مقام   نخلِ بستانِ مدینہ ز تو سر سبز مدام
 زال شدہ شہرہ آفاق بشرینِ رطبی

خاکِ راہِ تو بہر ذرہ بدامنِ صد طور   ظلمتِ جہل شد از نور تو صد نورِ علیٰ نور
 گرچہ ہستی تو شہنشاہِ ز دور و تا دور   ذاتِ پاک تو دریں ملکِ عرب کردِ ظہور
 زیں سببِ آمدہ قرآنِ بزبانِ عربی

شانِ لولاکِ تو از سرحدِ ادراکِ گزشت   گرچہ بر فرقِ جہاںِ آیہ لولاکِ گزشت

اندریں راہ ہمیں حکم خدا پاک گزشت شب معراج عروج تو ز افلاک گزشت

مقامیکہ رسیدی نہ رسید پیچ نبی

رونق ارض و سما صاحب ہر جاہ و حشم شر مسارم بدلم دعوی الفت چہ کنم
بس زیاں کار و حقیرم کہ شد ایں بار دلم نسبت خود بسگت کردم دس ^{منفعل}

زانکہ نسبت بسگ کوئے تو شد بے ادلی

آرزو در دل خود داشته ایں شمس و قمر التجا بس ہمیں دارند ہمہ بحر و بر
بردت گشت صدا از سر ہر نوع بشر چشم رحمت بخشا سوئے من انداز نظر

اے قریشی لقبی ہاشمی و مطلبی

اے کہ راہ تو بہر نوع بشر راہ نجات اسوہ ات رونق و سرشاری ایں بزم جہات
زندگی بخش دریں راہ شود راہ مہمات ماہمہ تشنہ لبانیم توئی آب حیات

لطف فرما کہ گشت است ز حد تشنہ لبی

درگہت چشمہ الطاف خداوندی باز ہر گدائے بدرت کرد بظاہاں صد ناز
ہر دو عالم را توئی صاحب وہم بندہ نواز بدر فیض تو استاد بصد عجز و نیاز

زنگی و رومی شامی چہ یمینی حللی

می سرائم بدل و جاں بہ خفی ہم بہ جلی آرزویم ہیں نغمہ شنو زیر لبی
احمد آوردہ چنین عرض بعرض قدسی سیدا انت حبیبی و طیبیبی قلبی

آمدہ سوئے تو قدسی پے درماں طلبی

قطعے بے نقط

محمدؐ کامل و اکمل محمدؐ

محمدؐ سرور و مرسل محمدؐ

محمدؐ ہادیؑ دوراں محمدؐ

محمدؐ طاہر ہر کل محمدؐ

احمد حسین احمد

قطرہ

محمد مصدِرِ مہر و مروت
حکیم و حاکم و حکمش حمیت
مکرم محترم مشفق معظم
دلانرا دلبر و دلدار و دولت

نوٹ :- دائیں سے بائیں پڑھیں تو نعت محمد مصطفیٰ ﷺ ہے ہر لفظ کو اوپر سے نیچے پڑھیں
تو نام محمد ﷺ برآمد ہوتا ہے۔ (احمد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرد شوق

مصنف

پروفیسر ڈاکٹر

احمد حسین احمد قریشی قلعہ داری